

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 413/2010-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 79/2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. augusta 2010 doručená sťažnosť J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 79/2007 (ďalej len „namietané konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Pred podaním tejto sťažnosti Ústavnému súdu Slovenskej republiky využil som prípustný opravný prostriedok a nápravy v priebehu konania tak, aby prebiehalo plynulé a včas, obrátil som sa so svojou sťažnosťou na predsedníčku Okresného súdu Bratislava II. Urobil som tak sťažnostným podaním zo dňa 30. júna 2010. Na moju sťažnosť odpovedala mi podpredsedníčka okresného súdu listom zo dňa 19. júla 2010, Spr. 2038/2010, ktorý mi pošta doručila 3. augusta 2010. Pretože podpredsedníčka okresného súdu evidentne nesprávne vyhodnotila moju sťažnosť na prietahy ako nedôvodnú, obraciam sa so svojou sťažnosťou na ústavný súd Slovenskej republiky pre porušenie Ústavy SR, ktorá zaručuje slovenským občanom právo na spravodlivé súdne konanie. Za spravodlivé konanie súdu nemožno označiť také jeho konanie, ktoré prebieha s prietahmi a tým jednoznačne poškodzuje navrhovateľa, teraz už v pozícii sťažovateľa, ktorý sa týmto domáha nápravy na ústavom súde. Nemôžem si dovoliť ďalšiu trpezlivosť a zmieriť sa s nepružným konaním súdu prvého stupňa s prietahmi, pretože mi v apríli tohto roku diagnostikovali ďalšiu závažnú nevyliciteľnú chorobu a žijem v priamom ohrození života.

Je preukázateľné podľa listín založených v súdnom spise so sp. zn. 21C/79/2007, že žalobný návrh v tejto veci poslal som prislúchajúcemu dotknutému Okresnému súdu Bratislava 2 dňa 28. mája 2007, pričom jej prijatie potvrdil súd prvého stupňa 1. júna 2007. Z toho vyplýva, že návrh je na súde už viac ako tri kalendárne roky a to bez právoplatného rozhodnutia o mojom žalobnom návrhu pre zneváženie osobnosti šírením nepravdivých informácií o mne s následkom spôsobenia mi nemajetkovej ako aj majetkovej ujmy...

Keďže podpredsedníčka okresného súdu vyhodnotila moju sťažnosť na prietahy ako nedôvodnú, neurobila preto ani potrebné opatrenia na súde na to, aby sa vo veci 21 C/79/2007 konalo v primeranom časovom limite a pokiaľ možno, vzhľadom na vznik prietahov pod podaním tejto sťažnosti v zrýchlenom konaní.

Vzhľadom na uvedené ako aj a hlavne pre nesprávnosť posúdenia mojej sťažnosti na prietahy podpredsedníčkou okresného súdu, obraciam sa so svojou sťažnosťou na prietahy na ústavný súd, aby o mojej sťažnosti na Okresný súd Bratislava II na zavinenie prietahov v konaní vo veci 21 C/79/2007 správne rozhodol a vyvodil voči súdu prvého stupňa sankcie, ktoré ho primejú konať v uvedenej veci bez prietahov.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že okresný súd v namietanom konaní porušil jeho základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby okresnému súdu prikázal konať tak, aby „*súd prvého stupňa konal naozaj bez prietáhov*“, a ďalej žiadal, aby mu bolo priznané finančné zadostučinenie v sume 6 000 €, ako aj náhrada trov právneho zastúpenia. Okrem uvedeného sa domáhal, aby mu bol ustanovený právny zástupca v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu

a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu (sťažnosti) sťažovateľa smerujúcom proti postupu okresného súdu, ktorým boli podľa neho spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 79/2007.

Ústavný súd zo sťažnosti a najmä zo zapožičaného na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu zistil, že napadnuté konanie sa začalo 1. júna 2007 doručením návrhu sťažovateľa na ochranu osobnosti okresnému súdu. V období od júna 2007 do marca 2008 okresný súd vykonal procesné úkony súvisiace so zabezpečením potrebných podkladov na rozhodovanie vo veci samej. Dňa 15. apríla 2008 nariadil vo veci pojednávanie na 30. máj 2008, ktoré sa neuskutočnilo, pričom do spisu bolo založené ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní predložené právny zástupcom sťažovateľa. V auguste 2008 okresný súd nariadil termín pojednávania na 29. október 2008, na ktorom bol vyhlásený rozsudok. Po doručení odvolania právneho zástupcu sťažovateľa bol 18. decembra 2008 súdny spis predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Po vrátení spisu a odstránení nedostatkov okresným súdom bol súdny spis 21. mája 2009 opätovne predložený krajskému súdu, ktorý na pojednávaní uskutočnenom 31. marca 2010 vyhlásil uznesenie, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 21 C 79/2007-79 z 29. októbra 2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súdny spis spolu s uznesením krajského súdu bol okresnému súdu vrátený 16. apríla 2010. Po doručení uznesenia krajského súdu účastníkom konania v súlade s právnym názorom krajského súdu okresný súd uznesením z 24. augusta 2010 pripustil, aby do konania vstúpil odporca v II. rade. Po podaní odvolania odporcom v II. rade proti uzneseniu okresného súdu z 24. augusta 2010 okresný súd uvedené

odvolanie odporcu v II. rade zaslal 27. septembra 2010 na vedomie právnym zástupcom sťažovateľa a odporcu v I. rade.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zohľadnil svoju doterajšiu judikatúru konštatujúc, že konanie na okresnom súde prebieha od 1. júna 2007. Ústavný súd zastáva názor, že doterajšia dĺžka predmetného súdneho konania v okolnostiach daného prípadu nie je takej povahy, aby naznačovala možnosť príčinnej súvislosti s namietaným porušením uvedeného základného práva sťažovateľa.

Rozhodujúcou skutočnosťou pri posudzovaní namietaných prietáhov v napadnutom konaní je podľa názoru ústavného súdu to, že dĺžka namietaného konania pred okresným súdom po odrátaní obdobia od 18. decembra 2008 do 16. apríla 2010, keď sa spis (s krátkodobým prerušením v rámci odvolacieho konania) nachádzal na krajskom súde, predstavuje dobu, ktorá sama osebe neumožňuje vysloviť, že v okolnostiach danej veci mohlo dôjsť k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Aj keď treba dať za pravdu sťažovateľovi, že v postupe okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu rozsudku z 30. mája 2008, ktorým bola žaloba sťažovateľa zamietnutá, došlo k určitým pochybeniam, a za predpokladu dôslednejšieho postupu a posúdenia všetkých okolností daného prípadu nemuselo dôjsť k následnému zrušeniu prvostupňového rozsudku krajským súdom, predsa nemožno doterajšiu dĺžku konania pripísať iba na vrub neefektívnemu postupu okresného súdu, keďže v dôsledku podaného odvolania sa spis nachádzal takmer 16 mesiacov na krajskom súde. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že sťažnosť smeruje iba proti postupu okresného súdu, a keďže konanie pred ústavným súdom je ovládané princípom dispozitívnosti, nie je možné, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľa.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže podľa štandardnej judikatúry ústavného súdu vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy

netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

Z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnený návrh (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd zo súvisiaceho súdneho spisu zistil, že okresný súd po odrátaní obdobia, keď sa spis v rámci odvolacieho konania nachádzal na krajskom súde, keď reálne nemohol ovplyvniť priebeh napadnutého konania, vo veci v zásade priebežne konal. Aj keď jeho postup v preskúvanom konaní nebol, ako už bolo uvedené, efektívny a do určitej miery prispel aj k predĺženiu konania, ústavný súd je však toho názoru, že zistené nedostatky nevykazujú takú intenzitu, že by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné dospieť k jednoznačnému záveru, ktorý by umožnil vysloviť, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 21 C 79/2007 došlo k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti uplatnenými v sťažnosti vrátane žiadosti o ustanovenie advokáta nezaoberal.

Ústavný súd napokon dodáva, že nič nebráni tomu, aby v prípade, ak okresný súd v ďalšom priebehu konania nebude postupovať efektívne a plynulo, sťažovateľ v nadväznosti na to zvážil možnosť podania novej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2010